

BEN MIKAELSEN

PETEY

1. Baskı: Beyaz Balina Yayınları, İstanbul, 2014
Yeni Baskı: Beyaz Balina Yayınları, İstanbul, 2024

PETEY

BEN MIKAELSEN

Özgün Adı: PETEY

ISBN: 978-975-999-682-6

© Ben MikaelSEN, 1998

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları Beyaz Balina Yayınları'na
aittir.

Yayın yönetmeni: Bülent Oktay

Editör: Nurten Hatırnaz

Düzeltili: Aslı Onat

İngilizceden çeviren: Aslı Anar

Kapak tasarımı: İlknur Muştı

Sayfa tasarımı: Ayşe Çalışkan

Baskı ve cilt: **Deniz Matbaa**

Matbaa Sertifika No: 77699

Beyaz Balina Yayın Sanat Dağıtım Paz. San. ve Tic. Ltd. Şirketi

Ömerli Mah. Harmantepe Cad. No: 17 Kat: 4

Arnavutköy / İstanbul

Tel: 0212 544 41 41/Faks: 0212 544 66 70

Yayınevi Sertifika No: 49238 info@beyazbalina.com.tr

BEN MIKAELSEN

PETTY

İngilizceden çeviren: Aslı Anar

1. Bölüm

1922 Baharı, Bozeman, Montana

Buharlı tren geçide yaklaşırken düdüğü acı acı öttü. Aynı kavşağa doğru delice bir hızla yaklaşan soluk siyah renkteki T Model Ford, toprak yolda kıvrılırken gıcırdayan tamponunun altından çamur sıçratıyordu. Otomobil, geçitteki raylara lokomotiften saniyeler önce varınca yolcular bağırıp ıslık çalarak trenin pencerelerinden dışarı sarktılar. Tren, kızmış gibi düdüğünü acı acı öttürmeye devam ediyordu.

Trende alkış kıyamet koptu. Biri, “Atsız araba yine kazandı!” diye bağırdı.

Otomobilin şoförü Roy Corbin, arabayı hırsla sürüyordu. Yanındaki eşi Sarah Corbin, yerlerinden zıplayarak tren garına doğru saptıklarında koltuğuna yapışmıştı. Bu bir pazar gezisi değildi. Kucağındaki sarınıp sarmalanmış çocuğa baktı. Yolculuklarının sebebi oydu.

Sarah Corbin, doktorun iki yıl önce o çıplak hastane odasına girişini anımsadı. Babacan ses tonu, sözlerinin acımasızlığını gizleyemiyordu. “Bayan Corbin, maalesef çocuğunuz bazı kusurlarla doğdu.”

Sarah’nın nefesi kesilmişti, duyduğu kelimeler beynini oyuyordu. Kusur derken neyi kastediyordu? Anlamak için çaba göstererek “Sağlıklı değil mi yani?” diye sordu.

Doktor duraksadı. “Üzgünüm. Biraz dinlenin. Daha sonra konuşuruz.”

“Doktor, ‘kusur’ derken neyi kastediyorsunuz?”

“Bayan Corbin. Lütfen... siz yeterince zor...”

Sarah, sertçe “Ben bebeğimi istiyorum. O benim bebeğim!” diye doktorun sözünü kesti. “Onu dokuz ay karнімda taşıdım, şimdi gücüm onu kucağıma alacak kadar yerinde. Bebeğimi getirin... hemen!”

Doktor, üzgün bir tavırla başını salladı. “Peki. Bir dakika.”

Az sonra, kolalı gömlekli bir hemşire bebeği kundağa sarılı bir halde getirdi ve beceriksizce Sarah’nın kollarına bıraktı. *Bebeğim, benim bebeğim*, diye düşündü Sarah, onu kucaklarken. Güçsüz kollarıyla uzanıp battaniyeyi kaldırdı. Kaldırmasıyla alt dudağının titremeye başlaması bir oldu. “Hayır, olamaz!” diyebildi.

Bebeğin ifadesiz yüzü, minik, çarpık vücudunun üstüne yerleştirilmiş bir karikatür gibiydi. Gözleri, çukurlarından donuk donuk bakan iki küçük kahverengi küreye benziyordu. Gizli bir basınç altında yamulmuş gibi görünen dudakları sımsıkıydı. Donuk ve tekinsiz bir boşluk, odayı doldurdu. Sarah, bu sessizliğin bebeğin çarpık görüntüsüyle birlikte yok olacağını umarak kundağa sarıldı.

Hemşire sabırla bekliyordu. Sarah, kalbiyle birlikte parça parça olan sesiyle “Lütfen bizi yalnız bırakın,” dedi.

Hemşirenin ayak sesleri koridorda yankılanırken, Sarah tekrar oğluna baktı. Minik, tombik yanaklar neredeydi? Ya kiraz dudaklar? Hokka burun? Bütün bebeklerin mükemmel olması gerekmez miydi? Sarah, bebeğin biçimsiz yüz hatlarını incelerken midesindeki bulantıya karşı koymaya çalıştı. Kocası Roy’un da orada olması gerekiyordu. Ama bebeğin bu kadar erken gelmesini beklemiyorlardı. Roy, bir sığır sürüsünü Miles City’den geri getirmekle meşguldü.

Sarah, bebeği göğsüne bastırdı ve onu saran hiçliğin ortasında sessizce ağladı. Olduğu yerde cenin pozisyonunda kıvrılmak, yeniden küçük bir çocuk olmak istiyordu. Onu saracak bir annesi olsun, gözyaşlarını silsin, o öpünce tüm acıları geçsin istiyordu. Ama artık otuz altı yaşında anne olanın kendisi olduğunu biliyor-

du ve doktorun korkunç sözlerini kimse bir öpücükle silemezdi.

Roy’la birlikte oğulları olursa adını Petey koymaya karar vermişlerdi. Şimdi Sarah, ismi deniyordu. “Petey,” diye mırıldandı. İsim kulağa tuhaf geliyordu. “Hadi ama Petey,” diye yalvardı ama bebeğin durgunluğu tüm odaya yayılmıştı.

Otomobilin sarsıntısı, başka hatıraları da canlandırdı. Doktor, teşhisinden geri adım atmıyordu. “Bunun gibi çocuklar tedaviye nadiren cevap verir,” demişti.

Yine de Sarah, hastaneden çıktıktan sonra umudunu yitirmemişti. Böyle durumlarda Tanrı’nın sözlerinden bile şüphe duyulurdu. Karanlık çağlarda değildik. Sene 1922’ydi, modern tıp çağıydı. Doktorlar her gün yeni mucizeler gerçekleştiriyordu. Biri de Petey için bir mucize yaratamaz mıydı?

Ne var ki Butte’deki bir uzmana yaptıkları masraflı ziyaret, teşhisi doğruladı. Şık giyimli doktor, gösterişli ofisinde, “Bay ve Bayan Corbin,” dedi, “burada ciddi bir zekâ geriliği durumundan bahsediyoruz. Çocuğunuz zihinsel engelli olduğu için rehabilitasyon çabaları boşuna olacaktır.”

Sarah, “Nasıl yani, zihinsel engelli derken neyi kastedi-yorsunuz?” diye kekeledi.

“Çocuğunuzun duyuları hiçbir şeye tepki vermiyor. Benim tavsiyem, ne kadar zor da olsa, onu bakımıyla ilgilenebilecek bir kuruma yatırmak olacaktır.”

Sarah itiraz etti, “Hayır! Bu benim oğlum, benim Petey’m. Bu arızalı bir makine değil. Kimse Petey’yi ben-den alamaz. Hiç kimse!”

Corbinler bu kararı pekiştirmek için Petey’yi kasabanın eski Lüterci kilisesinde vaftiz ettirdi. Vaiz, yüksek vitraylı pencerelerden süzülen ışığın altında vaazını şöyle bitirmişti: “Tanrı’ya umut bağlayanlar güç tazeler, kartallar gibi kanat açıp yükselirler. Koşar ama zayıf düşmezler, yürür ama yorulmazlar.”

Hemen ardından aylarca sürecektir olan nöbetler başladı. Uykusuz gecelerle dolu iki yıl. Petey’yi beslemek, temizlemek ve sarıp sarmalamakla geçen iki yıl. Kasaba halkı ve komşuların çoğu boşuna uğraştıklarını söylüyordu ama Sarah her gün kendini çocuğu için harap etmeye devam ediyordu.

Otomobilin içinde gözlerini kapadı ve komşuların yorumları zihninin içinde dönerken başını geriye yasladı. “Senin yerinde olsam onu Salt Lake’teki uzmana götürürdüm.” “Her gece dua ediyor musun?” “Geçen yıl grip olduğunda hangi şurubu kullandın?” “Belki hamileyken çok ağır kaldırmışsındır.”

Bir sonraki nöbetin öldürücü olabileceğinden korkarak Roy’la birlikte Petey’nin başında bekledikleri gecelerde bu insanlar neredeydi? Çoğu, Petey’yi şehre götürdüğünde ona selam vermekten bile kaçınıyordu.

Bu arada tedavi masrafları çıg gibi büyüyordu. İlaçların parasını ve muayene ücretlerini ödeyebilmek için, küçük çiftliklerine varana kadar her şeylerini satmışlardı. Sekiz yaşındaki Billy ve on yaşındaki ablası Cathy’yi onlara bürük gelen ikinci el kıyafetlerle okula göndermek, içlerini sızlatıyordu. Acaba onların da bir gün diğerk çocuklar gibi oyuncakları olacak, panayıra gidip dondurma yiyebilecekler miydi?

Küçük Billy bir gün, “Neden bizi de Petey’yi sevdiğin gibi sevmiyorsun?” deyiverdi.

O gün, ailenin bir karar vermesi gerekti. Petey’yi bırakmak için Bozeman’a yapılan bu yolculuğun nedeni, işte o gündü. Petey, Montana Warm Springs’teki Warm Springs Akıl Hastanesi’ne gönderiliyordu.

Bozeman'ın kenarında tuğladan, küçük bir bina olan Kuzey Pasifik Tren Garı'nın önüne park ederlerken, yoldaki bir tümsekten geçtiler. Petey'nin başı hoplarken küçük bir cininkine benzeyen yüzündeki boş ifade daha da donuklaşmıştı.

Onları karşılayan, bölge sağlık hemşiresi oldu. Kadının yumuşak sarı saçlarının çevrelediği içten bir yüzü vardı ama kolalı yeleği mavi gömleğinin üstüne bir zırh gibi oturmuştu. Sarah, karşısında daha yaşlı birini bulmayı beklemişti.

Hemşireye o gün kendisine daha ağırmış gibi gelen Petey'yi tereddütle uzatırken "Lütfen ona iyi bakın," diye yalvardı.

Hemşire, tepkisiz çocuğu kucaklarken usulca, "Bakacağım," diye cevapladı. "Ona iyi bakacağım."

Sarah, papazın sözlerini anımsadı: Petey gibi talihsizleri hayatlarından ve hatıralarından koparmak, tıpkı ölenleri gömmek gibi yapılması gereken bir şeydi. Sarah uzanarak parmaklarını Petey'nin küçük ve eğri vücudunun garip hatlarının üzerinde nazıkçe gezdirdi. Derken bir hıçkırık sessizliğini delip geçti ve Roy, onu arabaya geri götürdü.

Bölge hemşiresi, trenin yıllardır kullanılmaktan aşınmış olan koltuğunda rahat edebilmek için olduğu yerde kıvrıldı. Çocuğun eğri büğrü ağzından akan salyasıyla burnundan akan sümüğünü sildi. Petey'nin şiş ve kıvrık dili, bir yanağında toplanmıştı. Eyaletin gözetimi altındakilerin Warm Springs'teki akıl hastanesine teslim edilme angaryası, aslında kasaba şerifinin göreviydi. Ne var ki ne zaman bir çocuk söz konusu olsa, Şerif, transferle hemşirenin ilgilenmesini istiyordu. Ne de olsa çarpık çurpuk bir bebek taşımak şerife göre bir iş değildi.

Hemşire, çantasına uzandı ve büyük, kahverengi bir zarfın içinden görev belgelerini çıkardı. Değerlendirmeye kısa bir göz attığında, uzun ve karmaşık ifadelerle tarif edilmiş olan malum gerçeği gördü. Belgeleri tekrar toplarlarken gözü, çocuğun adına ilişti: Petey Roy Corbin.

O sırada yumuşak bir ses, “Yanınıza oturabilir miyim?” diye sordu.

Hemşire başını kaldırdığında uzun boylu, heybetli bir kadın gördü. Gümüş rengi, güzel saçlarına bakılacak olursa, altmışın üzerinde olmalıydı. Uzun eteğiyle uyumlu kahverengi, ipek bir bluz giymişti. Hemşire, “Lütfen oturun,” diye cevap verdi.

Kadın, ahşap koltuğa yerleşirken rahatlamışçasına iç çekti.

Kadına yardımcı olmak isteyen hemşire, “Çantanızı alayım,” dedi. Çantaya doğru uzandığında, bebeğin battaniyesi sıyrıldı ve Petey’nin biçimsiz yüzü meydana çıktı. Açık ağzının kenarından salyalar akıyordu.

“Aman Tanrım!” diye bağırان yaşlı kadın, ayağa fırlayıp çantasını kapdı.

“Size bir zararı olmaz,” dedi hemşire.

Kadın yine de kaçarak koridorda uzaklaştı.

Vagon sarsılarak harekete geçtiğinde hemşire başını salladı. Tren gardan tıslayarak gönülsüzce uzaklaşırken elini yandaki koltuğa dayadı. Tren, aralıksız bir ritimle çalışmaya başladı. Birisi ne zaman vagonların arasındaki ahşap kapılardan birini açsa, ses daha da yükseliyordu.

Bir esinti, dev toz topaklarını rayların kenarındaki kirlerde döndürerek dans ettirdi. Keskin adaçayı ve ara ara gelen is kokusu, açık pencerelerden içeri süzüldü. Hemşire, zavallı çocuğu battaniyeye sıkıca sararak uzun yolculuk için koltuğuna iyice yerleşti. “Belli ki hayat sana sağlam bir kazık atmış,” diye fısıldadı. “Neyse ki hiçbir şeyin farkında değilsin!”

2. Bölüm

Warm Springs Akıl Hastanesi
Warm Springs, Montana
(Petey'nin yatırıldığı hastane)

Hasta kabul bölümündeki orta yaşlı hemşire, tekdüze işinden dolayı sahte bir gülümsemeyle, “İyi günler, çocuğu bu tarafa getirin,” diye seslendi. Sarı saçları, başının arkasında sıkıca topuz yapılmıştı ve iri vücudu kavgacı hastaların üstesinden gelebileceğini gösteriyordu. Bölge hemşiresine tuhaf demirbaşlarla dolu kısa koridor boyunca soluk sarı renkte bir muayene odasına kadar eşlik etti. Duvar boyunca sandalyeler diziliydi. Bir kenarı muayene masası kaplamıştı. Karşı uçta alçak bir masa duruyordu. Loş ışık veren iki sıra lamba, birer metre uzunluğundaki yıpranmış iplerin ucunda yüksek tavandan aşağı sarkıyordu. Küçük bir pencereden içeri süzülen hava, lambaları tembel tembel sallıyordu. Odadaki keskin, yakıcı deterjan kokusu, içeri girenlerin burnunun direğini kırıyordu.

Görev belgelerini uzatırken derin bir nefes alan bölge hemşiresi, “Buyrun,” dedi.